

PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 8397

Lwów, poniedziałek 30 stycznia 1928

Rok XIX.

Nakładem Spółki Wydawniczej **GRODKI i Spółka.**Redaktor naczelny: **JERZY KONARSKI.****Werbicki przyznał się na rozprawie
do uprawiania szpiegostwa.****Ks. Prałat Skulski skazany przez sąd sowjecki na 10 lat więzienia.****Wykwintne pokoje do śniadań przy handlu delikatesów firmy „Zakopane“, ul. Akademicka 24.****CHOROBA MIN. SKŁADKOWSKIEGO.**(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 28 stycznia. (ps) P. min. spraw wen. gen. Składkowski zaniemógł. Niedyspozycja ta uniemożliwia chwilowo p. ministrowi urzędowanie.**ROZPORZĄDZENIE O STANIE
WOJENNYM.**(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 28 stycznia. (ps) Dziennik ustaw przynosi rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o stanie wojennym. Rozporządzenie to normuje stan wojenny w okresie wojny na terenach państwa.**PROGRESYWNY PODATEK OD TOWARÓW
LUKSUSOWYCH.**

Warszawa, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Prasa podaje, że jednym z pierwszych projektów ustaw, które mają być przedstawione uowemu Sejmowi przez Rząd, będzie projekt progresywnego podatku od importu towarów luksusowych. Ustawa ta miałaby obowiązywać od 1. stycznia rb., tj. wstecz.

SUKCES LOTECKOWEJ W ST. MORITZ.

Warszawa, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Z St. Moritz naleszła wiadomość, że w odbywających się tam zawodach narciarskich pierwsze miejsce w biegu pań zdobyła Polka pani Loteczka wyprzedzając o 5 minut Francuskę p. Bouvier.

**WSTRZYMANIE EMIGRACJI DO
ARGENTYNY.**(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 28. stycznia. (ps) Minister pracy i opieki społecznej wydał rozporządzenie o wstrzymaniu emigracji do Argentyny na przeciąg 3 tygodni. Zakaz ten nie odnosi się do osób udających się do Argentyny do swych rodzin, ani też do osób, które mają wezwanie do krewnych względnie znajomych w Argentynie, zaświadczone przez polską placówkę konsularną w Buenos Aires.**PAN MŁODY SPROWADZONY PRZEZ DRUŻKI PRZEMOCĄ DO OLTARZA.**
(Do artykułu na str. 10-tej.)**TRETORN****KALOSZE
ŚNIEGOWCE
i
OBUWIE SPORTOWE.****NAJLEPSZE GATUNKI**PRZY KUPNIE NALEŻY ZWRÓCIĆ BACZNĄ UWAGĘ NA POWYŻSZĄ
MARKĘ FABRYCZNĄ. ABY OTRZYMAĆ PRAWDZIWY TOWAR „TRETORN“*Longines***Precyzyjny zegarek
światowej mark**do nabycia w pierwszorzędnym
magazynach zegarmistrzowskich i
jubilerskich. 6315**KRZYŻE ZASŁUGI DLA POLICJI
PAŃSTWOWEJ.**

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28 stycznia. (ps) W Min. spraw wewn. rozpatrywany jest projekt o wprowadzeniu w życie krzyży zasługi za dzielność dla funkcjonariuszy policyjnych. Krzyż taki może być nadawany trzykrotnie, przyczem z przyznaniem tego krzyża połączona jest pensja dożywotnia. Wynosić ona ma 200 zł., przyczem może być podwyższona o dalszych 200 zł., jeżeli krzyż zostaje przyznany drugi raz. Za trzecim razem pensja już nie zostaje podwyższona.

Krzyże zasługi za dzielność przyznawane będą policjantom i funkcjonariuszom policyjnym, którzy położyli wielkie zasługi dla utrzymania ładu i bezpieczeństwa publicznego.

BOLIWJA ŻĄDA DOSTĘPU DO MORZA.

N. Jork, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Na konferencji panamerykańskiej w Hawanie wyłoniły się nowe trudności. Oto zastępcy Boliwji niespodzianie przedłożyli wniosek domagający się przyznania Boliwji dostępu do morza. Wniosek ten skomplikował kwestję sporne południowo-amerykańskie, dotychczas skrzętnie omijane przez zastępców państw Chili i Peru.

4 LUTEGO BAL PRASY 4 LUTEGO

Współczesny konserwatyzm jako element rozsądku i równowagi.

HISTORIA ZWROTU DO POLITYCZNEGO RACJONALIZMU W POLSCE. — KONSERWATYZM A LIBERALIZM. — BRAK UPREDZENIA JAKO ZASADNICZA CECHA DZISIEJSZEJ IDEI KONSERWATYWNEJ. — NARODY DOJRZEWAJĄ TAK SAMO JAK LUDZIE. — „CZERWONA” MŁODOŚĆ I WIEK DOJRZAŁY, OPARTY NA DYKTACIE ROZUMU.

Motto: „Kto za młodu nie był radykałem, a w latach dojrzałych zachowawcą, ten jako młodzieniec nie miał serca, a jako mężczyzna — rozumu”.

Lwów, 29 stycznia.

Ideę zachowawczą przeciwstawia się często innym kierunkom politycznym jako antytezę. I tak chętnie podaje się jako przeciwieństwo konserwatyzmu liberalizm, może dlatego, że przed rozwojem samodzielnego ruchu robotniczego w Anglii kierunek liberalny był w tamtejszym życiu parlamentarnym jedynym poważnym przeciwnikiem kierunku zachowawczego. Przeciwstawia się także konserwatyzmowi socjalizm, uważając — niesłusznie zresztą — pierwszy za ostatni wyraz starego ładu, drugi — za krańcowego wyraziciela postępu.

Szczególnie doniosłe w skutkach jest zestawienie konserwatyzmu z liberalizmem, jakby tamten był czarny, a ten biały. Liberalni bowiem w gruncie rzeczy jesteśmy wszyscy. Gdyby zatem słuszne było to przeciwstawienie, konserwatyzm byłby ideą bez wyznawców.

Ja osobiście uważam liberalizm i socjalizm za coś zupełnie sprzecznego. Oba bowiem kierunki wyrażają w klasyczny sposób absolutną, rozbieżność nie zawsze metod, ale zawsze celu, do którego dążą. Liberalizm dąży do urzeczywistnienia wolności takiej, że graniczy ona niemal z anarchią, chociaż w jej najlepszym znaczeniu. Ustrój społeczny w pojęciu liberałów nie ma krępować niczym indywidualizmu, lecz dać mu pełną swobodę. Wystrzegając się wszelkiego przymusu, ma być wolnym związkiem ludzi dobrej woli. Można go stworzyć, lub rozwiązać, można każdej chwili wstąpić do niego, lub zgłosić wystąpienie, tak, jak się to czyni w stosunku do stowarzyszeń dobroczynnych, kulturalnych i t.p.

Wbrew tej pięknej i ponętnej doktrynie zmierza socjalizm do zupełnego skrupowania indywidualizmu przez wolę zbiorową. Organizacja jest przymusem, jednostka jest trybem wspólnej maszyny. Wszystko, co wyłamuje się z tej dyscypliny, ulega zniszczeniu, jako zakłócające harmonię kolektywu.

Jakiż jest stosunek konserwatyzmu do obu tych doktryn? Ponieważ są sprzeczne, zdawałoby się, że każdy inny kierunek musi bądź wobec jednej, bądź drugiej ustosunkować się pozytywnie. Tymczasem konserwatyzm przeciwstawia się im obu.

Pozorny ten paradoks znajdzie proste wytłumaczenie w tem, że zarówno liberalizm w swej czystej formie, jak socjalizm są utopiami. Konserwatyzm

zaś jest apostołem realizmu życiowego.

Niczego nie obiecuje, a tem bardziej nie poważyłby się głosić ustroju, sprzecznego z porządkiem społecznym. Konserwatyzm wie, że zawsze błędny okaże się rachunek, liczący na dobroć i onotę jako właściwości powszechne, jak nie mniej spekulowanie na to, że człowiek zadowolony się życiem niewolnika, zamkniętego w jarzmie etaryzmu.

Z drugiej strony konserwatyzm nie odrzuca a priori żadnej myśli. Zdarzało się, że twórcą idei, którą poparli i przeprowadzili zachowawcy, był szczerzy liberał. Nie trzeba dodawać, że była to idea wykonalna i dostosowana do warunków rzeczywistych, a nie do marzycielskich wyobrażeń.

Posuniemy się jeszcze dalej. Potępiamy zgodnie komunizm, widząc w nim zagładę cywilizacji i praw człowieka. Ale przypuśćmy, że opinia taka okazuje się mylną. Przypuśćmy, że komunizm, praktycznie zastosowany na Wschodzie, wykazuje wbrew oczekiwaniom nadzwyczajne wartości. Wywołuje wspaniały rozwój gospodarczy, podnosi kulturalnie i duchowo najszersze masy, a społeczeństwu zapewnia szczęście, w innych ustrojach nieosiągalne. Co wtedy? Wtedy — to jest

niewątpliwe — zachowawcy nie cofnęliby się przed realizowaniem ustroju komunistycznego. Całą troską ich byłoby przygotowanie społeczeństwa do przyjęcia tej wielkiej zmiany w ten sposób, aby zmiana ta nastąpiła w drodze ewolucyjnej, bez wstrząśnień i katastrof.

Przykład powyższy, może nieco drastyczny, wiernie oddaje zasadniczą właściwość dzisiejszych zachowawców: brak uprzedzeń. Realizować można stopniowo wszystko to, czego realizacja jest możliwa i celowa. Kryterjum możliwości podaje rozum, wolny od namiętności. Celowe zaś będzie każde przedsięwzięcie, urzeczywistniające trwale kolejny etap postępu.

Należy dla uniknięcia nieporozumień zauważyć, że cechy te przysługują konserwatyzmowi współczesnemu. Konserwatyzm przedwojenny, taki, jakim widzieliśmy go w b. Galicji należy wraz z tem, co stworzył, i tem, co zahamował, do przeszłości. Czerpiąc swe źródła z pojęć XIX. wieku musiał ustąpić miejsca nowym prądom, ponieważ nie mógł im nadać ulec im nie chciał.

W organizacji życia społecznego jest współczesna idea zachowawcza elementem rozsądku. Stara się pogodzić antagonizmy sprzecznych sił, powstrzymać nierozważne zapędy zła

godzić ostrze instynktów i nadać zbiorowym wysiłkom kierunek skoordynowany. Swój wpływ wywiera w sposób umiarkowany, lecz stanowczy.

Zarówno w życiu jednostki, jak i narodów bywają epoki, w których głos rozsądku nie cieszy się zbyt wielkim posłuchem. Jest to „czerwona młodość”, holdująca rzeczom skrajnym i chętnie nadużywająca wolności. W tej epoce idea zachowawcza milczy, tak też milczała w Polsce odmłodzonej przez długi szereg lat. Ale w końcu przychodzi i jej dzień.

Przyjść musi dlatego, bo i narody dojrzejają. Z biegiem lat i przeżyć zbiera się skarb doświadczenia i urabia psychikę społeczeństw. W bolesnym często świetle doświadczenia poznają narody niezmiennie prawa, kierujące ich losami. Uczą się żyć w dyktaturze instynktów i odruchów, ale pod kontrolą rozumu.

Wystarczy rzut oka na kartę Europy, by stwierdzić, że pod wpływem wielkiej wojny, wszędzie niemal wywiera idea zachowawcza, idea rozważnego rządzenia wpływ decydujący. Gdziekolwiek wyraża się to wprost w oddaniu władzy konserwatystom, gdzieinziej przy zachowaniu starych form i nazw treść rządów stała się faktycznie zachowawczą. Uległy temu procesowi nawet republiki bardzo młode i pozbawione politycznej tradycji. Wyjatek tworzą społeczeństwa chore lub zdegenerowane. Jest ich na szczęście niewiele.

W Polsce ten zwrot do politycznego racjonalizmu dokonał się niemal z dnia na dzień. Jeszcze wczoraj ulegaliśmy sugestjom mocnych basen sliżmy w jarzmie demagogii. Pełni zapału i wiary w osiągalność wszelkich zachceń, popełniliśmy wiele błędów, nie wiedząc o tem. Widzimy to dopiero dziś, kiedy głośno i jawnie mówi się o naprawie pomyłek, o trudnej sztuce rządzenia, o błogosławieństwach umiara, o konieczności wprowadzenia do polityki pewnych kanonów, dyktowanych przez krytykę i rozum.

To, że w takiej dobie otrzeźwienia zawiązała się formalnie organizacja zachowawcza, jest właściwie szczęściem pod rządnych znaczenia. Zasadniczym i dla dalszych losów państwa epokowym pozostanie fakt, że społeczeństwo z hezdroży prób i eksperymentów przeszło na drogę zachowawczości, aby na tym spokojnym i równym szlaku odnaleźć realizację swych dążeń.

Tadeusz Żebracki.

MYDŁO do golenia „TLEN”

jakością d... jest od nich k'k k otnie tańsze

Wszelkowswiatowej sławy LIKIERY HOLENDERSKIE

HULSTKAMP

do nabyć w we wszystkich pierwszorzędnym handlach i lokalach we Lwowie oraz na prowincji.

Generalne Przedstawicielstwo na Małopolskę i Wołyń

D.m Handlowy Albert NIRENBERG

Lwów, ul. Batorego 4 Telef. 2 45

Polska odpowie na notę litewską.

KRÓTKO I WĘZŁOWATO PRZYPOMNI P. WALDEMARASOWI UCHWAŁY GENEWSKIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28 stycznia. (ps) W związku z ostatnią notą litewską, z kół informowanych dają wyraz przypuszczeniom, iż nie jest rzeczą wykluczoną, że rząd polski udzieli odpowiedzi na tę notę litewską. Nowa nota rządu polskiego do Kowna ma być krótka i przypominać ma p. Waldemarasowi uchwały genewskie. Kiedy ta nota zostanie wysłana, to zależy od decyzji Marsz. Piłsudskiego, który obecnie bawi w Kryniczy. Powrót jego zdawiany jest w ciągu dnia jutrzejszego lub w poniedziałek. Kto tym razem zawięzie notę do Kowna, nie jest ustalone. Prawdopodobnie jednak obecnie misja zostanie powierzona jednemu z młodszych urzędników Min. spraw zagran.

NAJWIEKSZA FABRYKA ŚWIATOWA „OLLESCHAU”.

Najlepsze tutki i bibułki oryginalne „Olleschau” z napisem francuskim. Produkcja roczna „Olleschau” ponad 100 miliardów. Nadaje papierosowi smakowity aromat, odciąża niktynę, unieszkodliwia palenie i pobudza wrażliwość. Kto raz pali „Olleschau” nie pali innych. Do nabycia we wszystkich lepszych trafikach. Generalna Reprezentacja „Olleschau”, Lwów, Kaźmierzowska 35.

KALODONT

PASTA DO ZĘBÓW

Sarga



Nowy gwałt „sprawiedliwości” sow.

Ks. prałat Skalski skazany na 10 lat więzienia.

Moskwa, 28 stycznia. (Tel. G. P.) „Tass“ podaje, że w zakończeniu procesu przeciwko księdzu Skalskiemu prokurator popierał oskarżenia o działalność kontrrewolucyjną oraz szpiegostwo na rzecz jednego z zagranicznych mocarstw. Wobec tego, że przestępstw takich dopuścił się oskarżony jeszcze przed amnestją ogłoszoną z okazji 10-lecia rewolucji październikowej, prokurator postawił wniosek, żeby zamiast kary śmierci zastosowano 10-letnie więzienie oraz

pozbawienie praw obywatelskich na okres 5 lat.

Najwyższy trybunał po 2-godzinnej naradzie uznał wszystkie podniesione zarzuty za udowodnione (!) z wyjątkiem szpiegostwa i skazał ks. Skalskiego na 10 lat więzienia oraz utratę praw obywatelskich na okres lat 5

Każdy powinien zostać członkiem L. O. P. P.

*Sprzedawany jest
obecnie w nowem hygienicznym
opakowaniu!*

*Lakierowane tuby
z czystej cyny!*

Co piszą inni?

Czy Lwów ma wysłać do Sejmu kandydata Piastowców?

LEKCEWAŻENIE I POGARDA NICZEM NIEZASŁUŻONE. — PAKT ENEDECKO-PIASTOWY NA MIASTO LWÓW. WYBORCĄ PRZEKREŚLI NIEWĄTPLIWIE TE RACHUBY. — KOMUNISCI WYPIERAJĄ SIĘ TRZYNASTKI. — CHERLAKI, KTÓRE UDAJĄ FIDJASZÓW. — GO TO SA „CZUMOWCY“.

Lwów, 29. stycznia.

(strn). Nie można doprawdy wykażać drastyczniej lekceważenia i pogardy dla obywatela, jeżeli uważa się, iż można mu kazać głosować wbrew własnym, najżywniejszym interesom. Dlatego, bo wymaga tego doraźna kombinacja klik.

Postąpił tak ostatnio endecki komitet katolicko-narodowy, który zawarłszy pakt z Piastem na terenie Wschodniej Małopolski, odstąpił temu stronnictwu w okręgu Lwów-miasto drugie miejsce na liście nr. 24.

Piast jest stronnictwem stanowym, chłopskim. Stoi na straży wyłącznie interesów wsi i zamożnego chłopca. Broni drożyzny wszelkich produktów rolnych. Odnosi się wrogo do stanu mieszczkańskiego i urzędniczego. Piastowcy dawali temu stanowisku niejednokrotnie wyraz w Sejmie, głosując m. i. przeciw wszelkim postulatam pracowników państwowych.

A jaki jest interes mieszkańca Lwowa? Interes urzędnika, mieszczanina i robotnika? Wręcz odmienny. Dążeniem i pragnieniem jego jest, by obłudne podrygi drożyzny przestały wreszcie zatruwać mu życie. By chleb, mięso i nabiał dostarczane przez kmiotka na targi miejskie, nie rosły z dnia na dzień w cenę, niszcząc wszelką możliwość racjonalnego budżetu domowego.

I dlatego nie żyjemy najmniejszej wątpliwości, że wyborca lwowski przekreśli szacherkę menderów endeckich. Że żaden śmiały obywatel nie odda głosu na listę nr. 24 i nie przychyli się do tego, by reprezentantem Lwowa był kandydat Piastowców.

*

Piszący te słowa czuje się zniewolony przyznać publicznie, że osądając

zresztą ujemnie partję komunistyczną i jej działalność, należał do ludzi, którzy żywią jednak dla działaczy tego obozu pewien szacunek. Dla idei narazają wolność, a niekiedy i dobrobyt... Bądźmy zresztą otwarci: Obecnie pokolenie, sięgające wspomnieniami do czasów niewoli, przyzwyczało się każdą konspirację daryć sympatją. Tego kapitału komuniści nie tylko używali, ale i nadużywali. Innej rady na to nie ma, jak tylko legalizacja partji komunistycznej. Zdarcie nimbu aureoli, działającej w bezkrytyczne masy. — Sprawę tę drażliwą poruszamy tylko na marginesie, gdyż wymaga oddzielnego, wyczerpującego omówienia.

Wracajmy do sui generis spowiedzi, która zapoczątkowała niniejsze uwagi. Do kwestji szacunku dla działaczy komunistycznych. I dodajmy z miejsca: Szacunek ten doznał ostatnio

znacznego osłabienia. Powiedzmy ścisłej: **Runął z miejsca.**

Czy można szanować ludzi bez charakteru? Takich, którzy wypierają się samych siebie? Którzy dla znikomych korzyści chwilowych pluja na własny sztandar?

Przed kilku dniami odbyło się posiedzenie Państwowej Komisji Wyborczej, na którym w dalszym ciągu rozpatrywano przedłożone listy. Dłuższą dyskusję wywołała sprawa trzynastki. W trakcie tej dyskusji przedstawiciel PPS. wykazywał, że jest to lista komunistyczna.

Jakież było zdumienie obecnych, gdy pełnomocnik trzynastki wystąpił w bardzo ostrych słowach przeciw temu twierdzeniu i wyparł się, jakoby lista nr. 13, nosząca nazwę „Jedności robotniczej chłopskiej”, była listą komunistyczną!

Wielkie nadużycia w P.K.O. w Krakowie i Poznaniu.

NA FAŁSZYWE CZEKI POBRANO PRZESZŁO 100 TYSIĘCY ZŁOTYCH.

Kraków, 28 stycznia. (Tel. G. P.) „Naprzód“ donosi, iż w ostatnich dniach władze P. K. O. w Krakowie i Poznaniu wpadły na ślad wielkich nadużyć przy podejmowaniu pieniędzy z tych instytucji. Nadużycia polegały

na realizowaniu fałszywych czeków. Sprawy nie zostali dotychczas ujęci, jednakże policja jest już na ich tropie. **Straty, jakie ponosi P. K. O., mają przekraczać sumę 100.000 zł.**

Znów trzęsienie ziemi we Włoszech,

DOTKNIĘTA NIEM ZOSTAŁA PROWINCJA TOSKANA.

Rzym, 28 stycznia. (Tel. G. P.) Prowincja Toskana nawiedzona została trzęsieniem ziemi. Silne

wstrząsy odczute zostały również we Florencji. Szczegółowych doniesień dotąd nie otrzymano.

Szkoda, że nie znamy nazwiska owego pełnomocnika. A zresztą: Djabła tam komu po niem. Musi być nieciekawo. Jak zresztą jego właściciel i cała partja, której mieni się być reprezentantem. Oto zwykle cherlaki, wydymające się na miarę Fidjaszów ideowych!

*

Nikt nie słyszał o rozłamie w PPS., a tu zupełnie nieoczekiwanie wypłynęła przed wyborami lista państwowa Lewicy PPS. I niejednen czytelnik zadaje sobie pytanie: Co to za partja właściwie? Co to za jeden ten pan Czuma, który to stronnictwo firmuje? Pewne wyjaśnienie daje nam w tej mierze „Robotnik“:

„Na posiedzeniu Państwowej Komisji Wyborczej protestowaliśmy przeciwko nazwie „lewica PPS“, jaką obrał dla siebie p. Czuma. Jest to zwyczajna „kradzież ideowa“. Taką samą kradzieżą byłoby nazwanie „czumowców“ komunistami. Między p. Warskim a Czumą jest akurat taka sama różnica, jak między ptakiem — wprawdzie nie orłem, ale bądź jak bądź ptakiem — a glistą ziemną. P. Czuma — to spekulacja polityczna bez honoru i bez sumienia, bez jakiegokolwiek idei. Uprawia demagogię najbardziej prymitywną.

A więc ani socjalista, ani komunistą? Coś bez gatunku i bez nazwy. Zato „demagogja najbardziej prymitywna“. Rozmaici są grasanci, którzy zerują w naszym życiu politycznym.

SŁYNNY LOTNIK UKARANY ZA LOT.

Boston, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Słynny lotnik transoceaniczny Acosta skazany został na 5 dni aresztu za dokonanie przelotu nad swem rodzinnym New Haven zbyt nisko, a więc na nieprzepisaną wysokość.

TRAGICZNY ZGON WŁOSKIEGO „CZŁOWIEKA-MUCHY“.

Rzym, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Na lotnisku Ciampino w pobliżu Rzymu znany w całym świecie akrobata lotniczy Nardini spadł z wysokości 1000 metrów z powodu uszkodzenia spadochronu i zabił się na miejscu.

NAGŁY ZGON DELEGATA.

Warszawa, 28. stycznia. (ps) W Wiosławiu (woj. poznańskie) zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku delegat rządu polskiego do rokowań granicznych polsko-niemieckich Koczowski. Dziś poseł niem. Rauscher złożył w Min. spraw zagran. wyrazy współczucia rządu niemieckiego z powodu śmierci śp. Koczowskiego.

ULEPSZANIE PORTU GDYŃSKIEGO.
(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. stycznia. (ps) Dyrektor depart. morskiego w Ministerstwie przem. i handlu inż. Nossowicz udał się do Holandji dla zamówienia dla portu gdyńskiego nowoczesnych dźwigów i kranów pływających. Nowe dźwigi zwiększą w znacznym stopniu zdolność przeładowczą portu.

SOWJETY WYDAŁY CZĘŚĆ ZABYTKÓW POLSKICH.

Warszawa, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Główna Komisja reewakuacyjna otrzymała wiadomość, że z Moskwy odszedł już nowy transport zabytków polskich. Składa się on ze starych rękopisów i książek wywiezionych do Rosji z bibliotek Żaluskich i Tow. Przyjaciół Nauk w latach 1775 i 1832. Wszystkie rękopisy i książki zostaną przekazane bibliotece Uniw. warszawskiego.

OLBRZYMIĘ MROZY NA SYBERJI.

Moskwa, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Donoszą tu z Nowosybirsk o nowej fali gwałtownych mrozów, która przeszła przez Syberję Wschodnią. W Nowosybirsku temperatura dochodziła do 50 stopni Celsjusza.

WIELKA KATASTROFA KOLEJOWA W INDIACH.

Rangoon, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Na linii kolejowej Mandalay—Rangoon lokomotywa, dwa wagony bagażowe i trzy wagony III klasy spadły z mostu do wody. Pociąg wykołosił się z powodu obłuznienia się szyn. Maszynista, palacz i 20 pasażerów zostało zabitych, zaś 28 osób odniosło rany, z czego 20 bardzo poważne.

Zgon syna wojewody tarnopolskiego.

Lwów, 29. stycznia.

(—) Wczoraj przed południem zmarł tragiczną śmiercią w naszym mieście **Tadysz Kwaśniewski**, liczący lat 27, absolwent wydziału filozoficznego Uniwersytetu lwowskiego, syn wojewody tarnopolskiego p. Kwaśniewskiego. Zgon tego młodzieńca, rokującego jak najlepsze nadzieje, wywołał żal nie tylko w rodzinie i u najbliższych znajomych, ale także wśród sfer młodzieży akademickiej i u tych wszystkich, którzy mieli sposobność Zmarłego poznać. Zbolałej tym cięsem Rodzinie, towarzyszy współczucie szerokich sfer społeczeństwa w Małopolsce Wschodniej.

Dwie kasy rozpruto wczoraj we Lwowie.

Lwów, 29 stycznia.

(—) Włamywacze lwowscy po dłuższej przerwie dali wczoraj znowu znak życia o sobie. Mianowicie ub. nocy włamali się do Banku Spółdzielczego i Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń „Daister” przy ul. Ruskiej 20, gdzie rozpruli dwie kasy wertheimowskie, skąd zabrali 535 zł. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenia.

P. Wiceprem. Bartel we Lwowie.

BĘDZIE OBECNY NA POSIEDZENIU ORGANIZACYJNEM SPÓŁDZIELNI BUDOWLANEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 28 stycznia. (ps) W sobotę wieczorem wiceprezes Rady Min. p. prof. Kazimierz Bartel wyjechał do Lwowa w sprawach ogólnych Małopolski Wschodniej. P. wicepremierowi towarzyszy zsek. gabinetu Prezesa Rady Min. Józefski. W czasie swego pobytu

we Lwowie p. wicepremier Bartel zamierza także załatwić swoje sprawy osobiste, a ponadto będzie obecny w gmachu województwa na posiedzeniu organizacyjnym spółdzielni budowlanej „Zdobyc robotnicza” we Lwowie, której jest prezesem Rady nadzorczej.

Traktat rozjemczy niemiecko-litewski zostanie podpisany.

LITWA CHCE W NIEMCZECH UZYSKAĆ POŻYCZKĘ.

Berlin, 28 stycznia. (Tel. G. P.) „Berl. Tageblatt” donosi, że w rokowaniach niemiecko-litewskich doszło już do porozumienia co do szczegółów traktatu rozjemczego. Podpisanie tego traktatu przez premiera Waldemarsa i ministra Stresemanna spodziewane jest jeszcze dzisiaj.

Berlin, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Jak donosi „Voss. Ztg.” dalsze rokowania handlowe niemiecko-litewskie

mają toczyć się w najbliższych tygodniach w Berlinie i Kownie. Od przebiegu i od wyniku tych rokowań mają zależeć losy pożyczki, jaką Litwa pragnie zaciągnąć w Niemczech. „Lokalanzeiger” twierdzi, że kwestja pożyczki dla Litwy w ostatniej chwili usunęta została na plan dalszy.

Niemieckie memorandum w sprawie zabezpieczenia pokoju.

PLANOWA KONTROFENZYWA PRZECIW FRANCJI I JEJ SPRZYMIERZENCOM.

Genewa, 28 stycznia. (Tel. G. P.) Wręczone min. Beneszowi memorandum niemieckie w sprawie bezpieczeństwa i rozjemstwa stwierdza, że sprawa bezpieczeństwa jest dostatecznie wyjaśniona (?). O ile chodzi o spory prawne, to klauzula fakultatywna Stałego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości zapewni dostateczną ilość sposobów pokojowego ich rozwiązania, spory polityczne zaś powinny być rozstrzygane na drodze rozszerzenia postępowania pojedynczego przed Ligą Narodów. Memorandum zdaje się przenosić traktaty wielostronne, stwierdzając, że na wypadek niepowodzenia tego sposobu załatwiania pokojowego sporów Liga będzie mogła zastosować postanowienia paktu Ligi, dotyczące sposobu zapobiegania wojnie. W celu zagwarantowania interwencji Rady Ligi Narodów, członkowie jej mogliby przyjąć na siebie dobrowolne zobowiązania specjalne w rodzaju Locarna. Następnie memorandum stwierdza, że

rozbrojenie powszechne zwiększyłoby bezpieczeństwo, które opiera się na pokojowym załatwieniu wszelkich konfliktów, kończy się zaś uwaga, że powszechna akcja wszystkich państw na wypadek naruszenia pokoju nie wydaje się w chwili obecnej możliwą.

Berlin, 28 stycznia. (Tel. G. P.) Cała prasa poranna omawia szczegółowo memoriał rządu niemieckiego. Dzienniki prawicowe pochwalają wystąpienie rządu niemieckiego, które pokrywa się ze stanowiskiem rządu angielskiego. Memoriał może być uważany za wstęp do planowej kontrofenzwy przeciwko stanowisku rządu francuskiego, oraz rządów innych sprzymierzonych. „Börsenzeitung” donosi, że miarodajne koła niemiecko-narodowe godzą się z treścią memoriału. „Vorwärts” oświadcza, że memoriał ten pomija zupełnie sprawę wyrzeczenia się wojny. Z tego względu należy uważać memoriał za cofnięcie się poza Locarno.

13.700.000 obywateli ma prawo głosowania

NA CAŁYM OBSZARZE RZECZYSPOLITEJ.

Warszawa, 28 stycznia. (Tel. G. P.) Według prowizorycznie dokonanych obliczeń przez 64 okręgowych komisji wyborczych na terenie całego państwa uprawnionych jest do głosowania przy nadchodzących wyborach do ciał ustawodawczych około 13 milionów 700 tysięcy obywateli.

ILOŚĆ WYBORCÓW W OKR. STANISŁAWOWSKIM.

Stanisławów, 28 stycznia. (Tel. G. P.) Liczba uprawnionych do głosowania w okręgu wyborczym Nr. 53 (Stanisławów) wynosi: do Sejmu 404.824, do Senatu 290.226. Cyfry te mogą ulec nieznacznym zmianom wskutek reklamacyj.

Liczba obwodów głosowania wynosi w okręgu stanisławowskim 506.

SOJUSZ ENDECKI I BLOKU KATOL. W WARSZAWIE I ŁODZI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. stycznia. (ps) Dziś mają być sfinalizowane rozmowy na terenie warszawskim prowadzone od kilku dni między endecją a blokiem katolickim, tj. Piastem i Chadecją w sprawie współdziałania obu tych grup w kampanji wyborczej. Porozumienie odnosi się tylko do okręgu m. Warszawy i m. Łodzi. Spodziewają się, że listy nr. 25. i 24. zawrą pakt w tym kierunku

Zażywaj**Biomalz****dla Twego zdrowia.**

BIOMALZ jest najlepszym środkiem odżywczym i wzmacniającym dla dzieci i dorosłych

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach.

KURPIE CHCIELI MIEĆ KS. BISK. BANDURSKIEGO POSŁEM.

Wilno, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Do ks. biskupa Bandurskiego przybyła delegacja Kurpiów prosić by przyjął kandydaturę na liście Bezp. Bloku w okr. łomżyńskim. Ks. biskup oświadczył, iż do Sejmu kandydować nie może, lecz doręczył delegacji list do mieszkalców parafii kurpiowskich zachęcający ich do poparcia Bezp. Bloku Współpracy z Rządem.

GAJDA NIE CHCE BYĆ GENERALISSIMUSEM ALBAŃSKIM.

Praga, 28 stycznia. (Tel. G. P.) „Vecerni Listy” donoszą, że były gen. Gajda otrzymał miał z poselstwa włoskiego w Albanii propozycję, aby objął główne dowództwo nad armją albańską i przy pomocy oficerów włoskich zreorganizował ją na wzór europejski. Gajda odmówił.

TYFUS W WESTFALJI.

Berlin, 28 stycznia. (Tel. G. P.) W Hagen w Westfalji szerzy się ostra epidemia tyfusu. Dotychczas zanotowano 27 wypadków śmierci.

KATASTROFA SAMOŁOTU PASAŻERSKIEGO.

Madryt, 28. stycznia. (Tel. G. P.) Według doniesień z Almeria, francuski aeroplan handlowy, zaskoczony przez nawałnicę, spadł na ziemię, przyczem pilot i pasażer ponieśli śmierć.

Zgon Blasco-Ibaneza.

Mentona, 28 stycznia. (Tel. G. P.) Dziś o godz. 3 rano w willi Montagna Rosa zmarł znany pisarz hiszpański Blasco Ibanez. Przy łożu śmierci pisarza znajdował się jego syn Zygfryd, przybyły z Hiszpanii o godz. 1 w nocy wraz z trzema lekarzami.

Zgon Vincente Blasco-Ibaneza okrywa żałobą nie tylko literaturę hiszpańską, ale i piśmienictwo całego świata, do którego Ibanez wszedł już dawno, zyskawszy sobie rozgłos szeregiem wspaniałych dzieł („Katedra”, „Cztery jeźdźcy Apokalipsy”, „Raj kobiet”, „Krew na arenie”). Dzieła te i wiele innych zjednały mu nagrodę Nobla. Jak wiadomo, Ibanez należał do nieprzejednanych wrogów dyktatora Primo de Riveri i z tego powodu ostatnie lata życia spędził na wygnaniu we Francji.

Używajcie MYDŁA KOMETA TRZEBINIA

Czwarty dzień procesu o zamordowanie śp. Sobińskiego.

Werbicki na rozprawie przyznaje się do uprawiania szpiegostwa.

Konsternacja na ławie obrońców. -- Werbicki opowiada o swym poznaniu się z Hukiem. -- Rewolwer, maska gazowa i filmy. -- Zagadkowy wyjazd do Łodzi. Sfotografowany list z więzienia. -- Alibi Werbickiego.

Lwów, 29 stycznia.

(—) Czwarty dzień rozprawy nie wniósł nic takiego, co by mogło wywołać większe zainteresowanie w społeczeństwie, a znawcy procesów politycznych przepowiadała, że dopiero z chwilą przesłuchiwanie świadków dowodowych, oraz przy konfrontacjach „posypie się jedna „bomba“ za drugą“.

Wczoraj publiczność zajęła wszystkie miejsca dla niej przeznaczone, okazując już żywsze zainteresowanie dla procesu. Przeważają Ukraińcy, a

zwłaszcza młode Ukrainki. Wyrwę w monotonię dotychczasowego procesu zrobiły na chwilę zeznania drugiego głównego oskarżonego

Iwana Werbickiego,

który po zakomunikowaniu przez Przewodniczącego sądu, że jest oskarżony o zbrodnię zdrady głównej, skrytobójczego morderstwa i szpiegostwa, oświadczył, że przyznaje się tylko do zbrodni szpiegostwa. To oświadczenie jego wywołało w ławie obrończej dużą konsternację. Poza to dzień wczorajszy nie obfitował w inne sensacje.

Prok.: Czy pana to nie zastanowiło że w czasie, gdy pan bawił u Hredczaków w Osnołodzie, Wistiuk od razu na pański widok wręczył panu rewolwer nic nie mówiąc?

Osk.: Ja prosiłem o rewolwer, gdyż mając przejść granicę potrzebowałem rewolweru dla bezpieczeństwa własnego. Wistiuk dostarczył mi go za 35 zł.

Pytania zastępcy strony poszkodowanej.

Następnie zadają oskarżonemu szereg pytań zastępca strony poszkodowanej dr. Nowak-Przygocki, który zainteresował się szczegółami służby wojskowej oskarżonego, a następnie zapytał go, czy jest praktykującym katolikiem i czy uczęszcza do cerkwi. Gdy otrzymał potwierdzającą odpowiedź zapytał oskarżonego, dla czego w takim razie nie może nikogo z ludzi, którzy go niewątpliwie w cerkwi widywali w Stryju, powołać na świadka. Pytanie to pozostało bez odpowiedzi.

Dr. Nowak-Przygocki: — Dlaczego pan dnia 19. października nie poszedł najpierw na kurs, a potem do kina?

Osk.: — Do kina zostałem zaproszony przez Derlycia, który płacił za mnie i za siebie, wobec czego czułem się w obowiązku towarzyszyć mu wtedy kiedy mnie prosił.

Po kilku pytaniach obrońcy adwokata dr. Szuchewicza zakończono przesłuchiwanie pierwszego oskarżonego i przewodniczący zarządził przerwę.

Dalsze zeznania Atamańczuka.

O g. 10 przedpoł. nastąpiło dalsze przesłuchiwanie Atamańczuka. Przewodniczący zapytuje go w dalszym ciągu o szczegóły z dnia 19 października. Oskarżony odpowiada, że dnia tego o godzinie czwartej wyszedł z domu i udał się w towarzystwie Derlycia do kina „Palace“. W dniu tym wykładów nie było.

Przewodn.: Dziś zeznał, że pan wyszedł z domu z książkami.

Osk.: Nie, wyszedłem bez książek i wróciłem bez książek.

Następnie zabiera głos Prokurator, zadając oskarżonemu szereg pytań.

Prok.: Co do tych źródeł skąd czerpał pan subsydja, skoro pan nie chce wyszczególnić odnośnych osób czy osoby, to może pan przynajmniej ogólnie coś powie w tej sprawie?

Osk.: Pieniądze te pochodziły od osoby prywatnej, którą muszę osłonić tajemnicą.

Prok.: Dlaczego pan nie kończył Seminarjum, ale zabrał się pan do robienia matury gimnazjalnej, mimo, iż jest

posunięty w latach i w dodatku był pan niejako na łasce jakichś osób?

Osk.: Bo ja chciałem stanowczo zdać maturę gimnazjalną i studiować na Uniwersytecie, a ponieważ otrzymywałem pieniądze, nie miało to na przeszkodzie.

Prok.: Chciałbym się jeszcze zapytać, czy pan zna Kijów? bo zeznał pan wiele rzeczy świadczących, iż pan jest obznajomiony z tamtejszymi stosunkami lokalnymi.

Osk.: Owszem, byłem w Kijowie w czasie służby wojskowej ukraińskiej.

Prok.: Dlaczego pan w śledztwie podał nazwisko Czorniańskiego, jako tego, który dawał panu subsydja, czy może panu to nazwisko zasugerowano?

Osk.: Nie, wymyśliłem je sam.

Prok.: Co pana skłoniło w r. 1923 do ucieczki do Czechosłowacji?

Osk.: Miałem zamiar wyjechać za granicę i byłem już na granicy, ale dowiedziałem się, że nie mam tam po co jechać, że są tam trudne warunki życiowe i wróciłem się

ści szpiegowskiej.

Prok.: W listach żądał pan od Derlycia dostarczenia sobie kart mobilizacyjnych.

Osk.: Pisałem list do Derlycia, ale słowa „mobilizacyjnych“ nie użyłem, lecz pisałem, by mi przysłał miodu („medu“).

Prok.: Wedle moich informacji, pan nie bardzo się przykładał do nauki na kursie i mocno się zaniedbywał i całymi dniami wleczył się pan po ulicach.

Osk.: Na kursie chodziłem tylko na literaturę polską i matematykę. Zaś informacje, które p. Prokurator posiada o mnie są fałszywe.

Przesłuchiwanie Iwana Werbickiego.

Po przerwie rozpoczęło się przesłuchiwanie drugiego oskarżonego Iwana Werbickiego. Na salę wszedł młodzieniec niskiego wzrostu, szczupły, w ciemnym ubraniu, o bujnych blond włosach i żywym wyrazie twarzy. Przewodniczący oznajmia mu, że jest oskarżony o zbrodnię zdrady głównej, zbrodni skrytobójczego morderstwa i zbrodni szpiegostwa. Na to oskarżony zabiera głos i oświadcza:

— Nie przyznaje się do pierwszych dwu zbrodni, a jedynie przyznaje się do współdziałania w szpiegostwie!

Na ławie obrońców powstała konsternacja, a wśród trybunału i sędziów przysięgłych widać było zrozumiałe ożywienie.

Na odnośne pytanie Werbicki skreślił swój życiorys od chwili wybuchu wojny. Jako 16-letni chłopiec wstąpił do strzelców siczowych, gdzie bawił do końca wojny, a następnie brał udział w wojnie polsko-ukraińskiej i razem z innymi po rozbitiu armii ukraińskiej dostał się do Czechosłowacji. W r. 1925 powrócił do kraju zamierzając oddać się studjom.

Jak się poznał z Hukiem.

Przew.: Czy często pan jeździł do Doliny do swej narzeczonej?

Osk.: Raz albo dwa razy w miesiącu.

Przew.: Jak został pan wciągnięty do roboty szpiegowskiej?

Osk.: W swoim czasie w Domu akademickim, poznałem niejakiego Milka, który jak się dowiedziałem następnie nazywał się Michał Huk. On proponował mi wstąpienie do organizacji wojskowej, na co się nie zgodziłem, a na usilne jego prośby wziąłem do przechowania do domu teczkę, która zawierała rewolwer, maskę gazową i filmy. Rzeczy te u mnie znalazła policja w czasie rewizji po moim aresztowaniu.

Przew.: A skąd pan wziął znaleziony u pana wykaz formacji wojskowych?

Osk.: Tego nie widziałem i nie wiem skąd się wzięło.

Przew.: Czy pan pisał list do brata swego, gdzie jest mowa o organizacji wojskowej?

Osk.: List pisałem, ale nie wiem czy była tam mowa o organizacji, bo nic podobnego nie pisałem.

Przew.: Na czyje polecenie wyjechał pan do Łodzi i w jakim celu?

Osk.: Do Łodzi wysłał mnie Huk, bym pod pozorem frekwentowania jakiegoś kursu prowadził wywiad wojskowy, lecz po dwudniowym pobycie tam wróciłem, bo nie miałem dokumentów osobistych i nie mogłem się zameldować. Huk robił mi wyrzuty zaraz po powrocie.

Przew.: Hołowińskiego pan zna?

Osk.: Nie i nigdy go nie widziałem przedtem.

Przew.: A czy zna pan Pipeczyńską?

Osk.: Nie.

Atamańczuk i jego działalność szpiegowska.

Z kolei Prokurator oraz Przewodniczący zadają oskarżonemu kilka pytań odnośnie do znalezionej u Pipeczyńskiej fotografii, na której widnieje oskarżony Atamańczuk wraz z Iwanem Werbickim. Oskarżony odpowiada, że zwyczajnie często się fotografował, nawet dwa razy do roku i podobnym swe rozdawał znajomym. Z Werbickim Iwanem spotkał się po raz pierwszy po wojnie w r. 1926 i od tego czasu często się spotykali. Na pamiątkę wspólnej służby w wojsku ukraińskim dali się razem „zdjąć“.

Charakterystyczne są zeznania Atamańczuka odnośnie do jego działalno-

Zdradliwy list do Pipczyńskiej.

W tem miejscu przewodniczący wyciąga z aktów fotograficzne zdjęcie listu podpisanego nazwiskiem Berezowski a adresowanego do Pipczyńskiej, w którym autor donosi jej o nawiązanych kontaktach szpiegowskich. P. Mączyński, siedzący w więzieniu krakowskim w jednej celi z jakimś Kołodziejem, członkiem szajki szpiegowskiej w Krakowie, słyszał, że Berezowski, jest pseudonimem Iwana Werbiekiego. Oskarżony po ukazaniu mu i odczytaniu tego listu zaprzecza, jakoby go pisał. Listy te zostały przychwycone na poczcie i po sfotografowaniu odesłane do adresatki.

Przew.: Czy siostra pańska znalazła się z Pipczyńską?

Osk.: Nic o tem nie wiem.

Po przerwie Przewodniczący wypytuje oskarżonego o karty mobilizacyjne, o które w kilku listach pisanych do narzeczonej upominał się. Oskarżony oświadcza, że **Darmochwał posiadał dwie karty mobilizacyjne** i jedną z nich chciał otrzymać dla „Włodka”, którego nazwiska nie zna.

Werbiecki przedstawia swe alibi.

Z kolei oskarżony odpowiadając na pytanie, dlaczego przed przyjazdem do Lwowa wyrażał obawę, by na peronie nie został ujętym, czemu dał wyraz w liście do narzeczonej, oświadcza, że mając za mało pieniędzy, kupił bilet do jednej stacji przed Lwowem i z tego powodu bał się, by nie być schwytanym jako pasażer jadący na gapę.

Przew.: Czy pan pisał listy z więzienia do narzeczonej?

Osk.: Tak jest, pisałem.

Przew.: W listach tych udzielał jej pan instrukcyj jak ma zeznawać?

Osk.: Nie. To były listy treści prywatnej.

Przew.: A dlaczego pan sędziemu śledczemu odmówił wszelkich wyjaśnień odnośnie do tych listów?

Osk.: Bo nie wiedziałem, czy narzeczona na to się zgodzi.

Przew.: Czy pan znał Atamańczuka?

Osk.: Poznałem go w armii ukraińskiej.

Przew.: Czy chodził pan często z nim?

Osk.: Przychodziłem do niego dwa razy lub trzy w tygodniu.

Przew.: A on do pana?

Osk.: Nigdy.

Przew.: Co pan robił w dniu mordu?

Osk.: Po południu byłem w mieście, przeszedłem przez Ogród Kościuszki i o godzinie 5 byłem w domu, gdy przyszedłem, zastałem Stefaniszyną, oraz koleżankę siostry p. Bajserowiczó wną. Na ulicy Legionów przed godz. 5-tą spotkałem się z Michałem Badowskim.

Nastąpiło następnie jeszcze dłuższe wertowanie szczegółów wykazywanego przez oskarżonego alibi, oraz jego stosunków do poszczególnych osób oskarżenia, poczem przerwano rozprawę do poniedziałku.

Każdy powinien zostać członkiem L. O. P. P.

Ze sportu.

W przededniu walki o puchar „Gazety Porannej”.

SZWEDZI I ZAKOPIAŃCY NA LWOWSKIEJ SKOCZNI.

Lwów, 29. stycznia.

Mimo stosunkowo dogodnych warunków atmosferycznych tegorocznej zimy, program sportowy nie wypadł tak, jak się spodziewano. Tyczy się to przede wszystkim narciarstwa, które zdobywszy się w ostatnim sezonie na nadzwyczajny wysiłek, tym razem nie wystąpiło na szerszej arenie. Znajdujemy się przy końcu stycznia, pół zimy mamy za sobą, a dotychczas wypadło nam zanotować zaledwie jedną imprezę narciarską, bieg urządzony swego czasu przez Czarnych. Dzięki tej ospałości sfer organizacyjnych znaleźliśmy się nagle bezpośrednio przed głównym dorocznym egzaminem, jakim są zawody

o mistrzostwo Lwowa.

Jak egzamin wypadnie, trudno do prawdy powiedzieć. Trudno zdać sobie sprawę, jaka rola przypada zawodnikom lwowskim, o których pracy dochodziły nas jedynie niepewne wieści.

W każdym razie stwierdzić wypada, że Komitet organizacyjny złożony z AZS. i KTW. dokłada wszelkich starań, by doroczna rewja stanęła na odpowiedniej wyżynie i dała publiczności lwowskiej pełne zadośćuczynienie za dotychczasową pustkę.

Tytuł mistrza Lwowa znajduje się, jak wiadomo, w ręku szwedzkiego zawodnika

p. A. Lindströma,

który wraz z dwoma towarzyszami swoimi zdobył sobie we Lwowie w ubiegłym roku ogólną sympatię. P. Lindström, który upodobał sobie szczególnie Lwów, nie ma bynajmniej zamiaru rezygnować z zaszczytnego tytułu, to też zapowiedział już swój przyjazd w asyście dwóch kolegów szwedzkich

pp. Liungstroema i Yonssona.

Udział deskomałych narciarzy szwedzkich przyczyni się wydatnie do podniesienia poziomu zawodów, tembardziej, że obok gości zagranicznych, startować będą również zawodnicy zakopiańscy. Dotychczas zapowiedzieli

przyjazd: Gąsienica Wł., Skupień St., Jarosz St. z SNTT., oraz Graca Fr., Cukier Fr. i Król Bug. ze Sokoła. Lista zgłoszeń nie jest jeszcze kompletna. Komitet prowadzi dalej pertraktacje, o których rezultacie nie omisszamy poinformować.

Program zawodów przewiduje również klasyfikację drużynową. Mistrzowskiej drużynie przypadnie jako nagroda

puchar wędrowny,

ufundowany w roku ubiegłym przez Redakcję „Gazety Porannej”. Obroncą trofeji pisma naszego jest SNTT., która w roku ubiegłym wybiła się na czoło uczestniczących towarzystw i puchar nasz uprowadziła do Zakopanego.

Dla orientacji podajemy

Regulamin nagrody wędrownej Redakcji „Gazety Porannej” za drużynowe mistrzostwo Lwowa.

W zawodach narciarskich urządzanych w czasie mistrzostw Lwowa obowiązują nagroda wędrowna za mistrzostwo drużynowe, której regulamin jest następujący:

1) Nagrodę wędrowną „Gazety Porannej” stanowi srebrny puchar.

2) Nagroda jest przeznaczona dla Towarzystwa lub Sekcji, którego drużyna zdobędzie w zawodach o mistrzostwo Lwowa największą ilość punktów.

3) Punkty oblicza się w sposób następujący: Za każde I. miejsce zdobyte bądź to w biegu, bądź w skokach, bądź w konkursie kombinowanym, tak we wszystkich klasach seniorów jak i pań liczy się trzy punkty, za każde drugie miejsce dwa punkty, za każde trzecie miejsce jeden punkt. O zdobyciu pucharu decyduje największa suma punktów zdobytych. W razie równości punktów decyduje większa liczba startujących w zawodach i kończących biegi i skoki.

4) Puchar przechodzi na własność Towarzystwa lub Sekcji po pięcioletnim zdobyciu. Wogóle ubiegać się o nagrodę mogą tylko towarzystwa lub sekcje należące do P. Z. Narc.

Pierwszy dzień zawodów w łyżwiarstwie o mistrzostwo Lwowa.

SUKCES WACKA KUHARA.

Lwów, 29 stycznia.

W dniu wczorajszym rozpoczęły się na torze LTL zawody łyżwiarskie o mistrzostwo Polski. Przeprowadzone zostały konkurencje w jeździe szybkiej na 500 mtr. i 5.000 mtr. dla starszych i juniorów. Do zawodów zgłosili się obok zawodników lwowskich również łyżwiarze warszawscy. Pierwszy dzień przyniósł pełny sukces Wackowi Kucharowi, który zajął pierwsze miejsce w obu biegach.

Lód naogół dobry, wyniki ucierpiały jednak z powodu wiatru.

Bieg 500 mtr. dla seniorów: 1) Wacław Kuchar 53.4, 2) Kuchar Zbigniew 56.4, 3) Majewski (Warszawa) 56.8, 4) Wójcik Jul. 58.7, 5) Kamiński (Warszawa) 58.9, 6) Grot 1:02.4, 7) Welichowski 1:04.9, 8) Wójcik Tad. 1:08.4.

Bieg 5.000 mtr. seniorów: 1) Wacław Kuchar 10:21, 2) Kamiński (Warszawa) 10:55.4, 3) Kuchar Zb. 11:01.2, 4) Majewski (War.) 11:01.2, 5) Wójcik Jul. 11:24.6, 6) Welichowski 12:12, 7) Grot. (War.) 12:20, 8) Wójcik Tadeusz

12:57.3.

Bieg 500 mtr. juniorów: 1) Lenik 1:03.9, 2) Piechota 1:07.8, 3) Pamper 1:10.1, 4) Lieberman 1:21.8.

Bieg 5.000 mtr. juniorów: 1) Piechota 11:43.6, 2) Lenik 12:16.9, 3) Pamper 12:45.4, 4) Lieberman.

W dniu dzisiejszym startować będą w biegu na 1.500 mtr. Kuchar Wacław - Kuchar Zbigniew, Majewski - Wójcik Jul., Kamiński - Grot, Welichowski - Wójcik, w biegu na 10.000 mtr. startują Wacław Kuchar - Kamiński, Zbigniew Kuchar - Majewski, Wójcik Jul. - Welichowski, Grot - Wójcik Tad. Początek zawodów punktualnie o 10-tej Zawody w jeździe figurowej odbędzie się popołudniu

ZAWODY HOKEJOWE.

Dalszy ciąg turnieju o puchar „Dzieńnika Lwowskiego” przyniósł LTL zwycięstwo nad Lechią w stosunku 2 : 1 i Pogoni nad Czarnymi w stosunku 7 : 0.

5) Po zdobyciu pucharu przechodzi on na rok w przechowanie towarzystwa lub sekcji, którego drużyna osiągnęła największą ilość punktów z obowiązkiem zwrócenia go w przeddzień zawodów do rąk towarzystwa lub sekcji zarządzającej mistrzostwo Lwowa (w tym roku Sekcja Narciarska A. Z. S. wspólnie z K. T. N.) w roku następnym. Prezes towarzystwa lub sekcji przechowującej puchar jest osobliście odpowiedzialny za zaginięcie lub uszkodzenie pucharu.

6) Ewentualne kwestje sporne wynikłe przy obliczaniu punktów, oraz z innych reklamacyj rozstrzyga bezapelacyjnie prezes P. Z. Narciarskiego.

Nagrodę w roku 1926/27 zdobyła drużyna Sekcji Narciarskiej Polskiego Towarzystwa Tatrzańkiego w Zakopanem.

Z miejskich problemów.

STARKE METODY W „NOWOŚCI”.

Lwów, 29 stycznia.

Jeden z Czytelników pisze nam:

Głębokim echem odezwał się w szerokich kołach publiczności lwowskiej artykuł „Gazety Porannej” z przed paru dni, w którym domaga się retakcja stworzenia we Lwowie dużej miejskiej piekarni mechanicznej, mogącej w każdej chwili wpływać na jakość pieczywa i poziom jego cen. Jak bardzo pożądane i potrzebne jest kreowanie tego rodzaju instytucji w naszym mieście, dowodem niech będzie, że na każdym poprosu knoknu publiczność kupująca pieczywo, narażona jest na konsumowanie towaru złego, o niewłaściwej wadze, nieraz z obrzydliwymi domieszkami i t.p. Świeżo tego rodzaju niemile odkrycie zrobiłem u siebie w domu. Mianowicie od dłuższego czasu nabywałem przez spółdzielnię II. Do mu Techników chleb z piekarni „Nowość” położonej przy ul. Zdrowie. Ponieważ chleb wydawał mi się nawet na oko nieco za mały, przeto przeważałem w ostatnich dniach 2-krotnie dzień za dniem poszczególne bochenki i okazało się, że zamiast 1 kg. ważyły one mniej o 20 a nawet 21 dkg. Ponieważ wedle znanego rozporządzenia Rady Min. chleb pszenno-żytni ma za kilogram kosztować 68 gr. w sklepie, a 66 gr. w piekarni, przeto łatwo obliczyć sobie można, jak znaczne szkody poniosła w danym wypadku instytucja stworzona przez młodzież ciężkim trudem i przy pomocy ofiarności całego społeczeństwa. Mianowicie spółdzielnia, a niewątpliwie także i wszyscy kupujący chleb w wspomnianej piekarni, tracili na każdym bochenku 14 gr. Rzecz ta zasługuje tembardziej na napiętnowanie, że niewątpliwie odnośnie piekarni nie tylko dla spółdzielni II. Domu Techników dostarcza pieczywa, ale także zaopatruje zapewne szerokie sfery publiczności towarem o niewłaściwej wadze, a temsamem naraża społeczeństwo na dotkliwe szkody, gdyż co jak co, ale chleb jest naprawdę artykułem pierwszego zapotrzebowania dla najszerzych sfer ludności.

Bank o radziona na... poczcie.

Lwów, 29 stycznia.

(—) Przedwczoraj skradziono w gmachu urzędu pocztowego przy ul. Wałowej p. Edmundowi Bankowi teczkę, zawierającą 115 zł. Na podstawie podanego rysopisu dwu osobników, którzy wówczas kręcili się obok uszkodzonego, aresztowała policja, notorycznych złodziei kieszonkowych: Joachima Dornhelma oraz Rubina Zweigenbocka r. Rosenwassera, których odsławiono już na Bałogę.

MIŁOSTKI (LIEBELEI)

wzrużający dramat na tle powieści A. Schnitzlera, pieśń bólów duszy ludzkiej — wyświetlamy z powodu cieszącego się wielką frekwencją dzisiaj w dniach następnych

APOLLO

Początek seansów w sobotę i w niedzielę pierwszy o g. 8-ciej, ostatni o 9-10 w dniu powozu o godz. 1/2, 4 i 9-tej.

Następny program!! Największy film genja neg o mistrza reżyserów świata słynnego Joe May'a, twórcę „Indyjskiego Grobowca”, „Władczyni świata” i „Hrabiny Paryża”
GROBOWIEC MIŁOŚCI (Dag n)
p. t. Najpotężniejsza pieśń miłosna w 14 akt. W gł. rolach Paweł Richter, M. Albani i P. Wegener.

Kosmaty padł ofiarą własnej zacieklej

ZALANY GOSPODARZ SZUKAŁ ZWADY I ZNALAZŁ ŚMIERĆ. — DWIE HALBY PIWA NA KURAŻ I CZTERECH ZUCHÓW DO POMOCY. — NAPAD NA ŚPIĄCYCH ADWERSARZY. — W CIEMNOŚCI POLAŁA SIĘ KREW I ZGASŁO ŻYCIE KOSMATEGO.

Lwów, 29 stycznia.

(—) 5 grudnia ub. r. w Siemianówce pod Lwowem gospodarz Józef Kosmaty miał swój „zły dzień”. Czuł się czegoś nieswojo i chodził od chaty do chaty odwiedzając kolejno wszystkich gospodarzy, przyczem wszędzie trochę popijał. Przybywszy na jedną z zabaw, odbywających się we wsi, wszczął sprzeczkę. Dwaj parobcy Stanisław Dukiewicz i Tadeusz Strom pobili go, przyczem Strom zagroził mu rewolwerem. Kosmaty wyszedł oburzony i postanowił zemścić się.

Wieczorem tego dnia wstąpił do szynku, wypił na kuraż jeszcze dwie halby piwa i zwerbował sobie czterech przyjaciół, wyszedł na wieś, by poszukać Stroma i odebrać mu rewolwer, a potem go wybić. Ułożył się z kolegami, że pierwszy wejdzie do chaty Stroma i zwiąże go, poczem koledzy zabiorą mu rewolwer, a on „resztę z nim załatwi”.

Stroma w domu nie zastał, wobec czego udał się do domu Morawskich, spodziewając się, że tam wroga znajdzie. Gdy przyszedł na miejsce, było już ciemno i domownicy spali. Zbudzona Morawska zaświeciła światło i otworzyła. Pozostawiając kolegów na dworze, Kosmaty wszedł sam do środka i zastawszy śpiącego na łóżku Dukiewicza, zbudził go, szarpiąc za włosy i mówiąc:

— „Wstawaj panie, już cię mam, nie wiesz, co się z tobą dziś stanie”. Dukiewicz zbudzony nagle, usłyszawszy groźbę, porwał za drążek, a Kosmaty wyciągnął nóż i poczęli się szamotać. Przez kilka chwil trwało szamotanie, a w międzyczasie udało się Dukiewiczowi wyrwać Kosmatemu nóż z ręki, poczem ugodził go ostrzem w obojczyk tak silnie, że ostrze noża przerwało tętnicę i skutkiem wpływu krwi Kosmaty zmarł na miejscu.

Towarzysze jego, którzy czekali na dworze sygnału, by wejść do środka, nie wiedząc, co zaszło, znużeniem długim oczekiwaniem, poszli do domu. Dowiedzieli się oni o tragedji dopiero w ciągu nocy od żony Kosmatego, która przybiegła do nich z płaczem, że mąż jej

leży zamordowany

w mieszkaniu Morawskich. Zawiadomiona policja wdrożyła dochodzenia i aresztowała Dukiewicza pod zarzutem zbrodni morderstwa.

Wczoraj odpowiadał on przed sena-

tem V., oskarżony o zabójstwo. Oskarżony tłumaczył się, że działał w obronie koniecznej, albowiem został w własnym domu w nocy napadnięty przez uzbrojonego w nóż Kosmatego, w czasie szamotania się skreślił rękę Kosma-

temu tak, iż ten sam sobie wpechał nóż w piersi.

Trybunał po przeprowadzonej rozprawie, przyjął u oskarżonego przekroczenie granic obrony koniecznej i zasądził go na trzy miesiące więzienia.

Del-Ka na kałnawat



Satynowe czarne
Citasone czarne koloru 20"

Lakierowane
28"



Brokatowe
28"

Lakierowane męskie
45"

DO NABYCIA!

We wszystkich filjach i zastępstwach
LWÓW: Legionów 13. -- Hetmańska 6.

CO MOWI NEMO.

Poranek niedzielny.

Psia krew! już rano a przed chwilą jeszcze światło, muzyka i świat pełen śniegów... Podła jest zima, bo sprowadza dreszcze — Kto to wymyślił ten przeklęty dzień?!

Śnieg na chodnikach zimny i zdradziecki, Auta nie widać — trzeba w śniegu stać. Wszystkiemu winien komisarz Strzelecki — Czemuż tak długo daje stróżom spać?!

Czuję, że muszę być piekielnie błądy, Cóż ja wam powiem? był wspaniały bal. Jeszcze mi w uszach gra skrzypka Osady I jeszcze słyszę szmer flirtu wśród sal.

Ach te kobietki! — lubię je szalenie. To moja pasja — to jest życia smak. Czuję, że zrobił ogromne wrażenie. Gdy tylko zechcę, każda powie: tak!

Lecz którą wybrać? Czuję w głowie zamęt. Stefa ma oczy, Genia miękki gest, Cesia ma nóżki, Frania temperament, Jadzia ma piękność, w Stasi djabeł jest.

Skoro się wyspię, postanowię jutro, Słowo honoru! prześlizchny był bal. Jest auto — wlażę, otulam się w futro — Szofer! do domu — tylko ostro wal!

Głosy publiczne.

Oszukańcze machinacje na tle nieuczciwej konkurencji.

Lwów, 29 stycznia.

W Sądzie Okręgowym karnym we Lwowie toczą się dochodzenia karne przeciw firmie: „Księgarnia

i Instytut Sztuk Pięknych” we Lwowie, przy ul. Sykstuskiej l. 52.

Firma ta zajmuje się sprzedażą małowartościowego dzieła jakiegos

Hygienę jamy ustnej
utrzymują

Pastilles VALDA.

Sprzedaż w aptekach
i składach aptecznych.

Bilza p. t.: „Lecznictwo przyrodnie”. Dzieło to nie ma zupełnie powodzenia z powodu błędów językowych i stylistycznych, oraz z powodu oszukańczej manipulacji przy wykonywaniu zamówień przez wysyłkę dzieł za zaliczeniem gotówkowym, mimo, że umówiona była ratałna spłata, co już niejednokrotnie w dziennikach napiewnowano.

Z powodu braku reflektantów na to dzieło, wzięła się firma na sposób i wysyłała swoich agentów, zaopatrując ich we wzory, legitymacje i bloki zamówień firm konkurencyjnych, a następnie bez wiedzy i woli zamawiającego uskuteczniła na inne dzieła zamówienia przepisywała na swoje: „Lecznictwo przyrodnie”.

Proceder ten uprawiała firma: „Księgarnia i Instytut Sztuk Pięknych” od dłuższego czasu, a oszustwo wyszło na jaw dopiero dzięki kierownikowi szkoły w Zawadówce H. Obrockiemu, który zamówił u agenta Ludwika Giedzali dzieło: „Lekarz ratujący zdrowie” wydane przez Międzynarodowy Instytut Na kładowy M. O. Groh w Katowicach, a następnie ku swemu zdumieniu otrzymał dzieło Bilza: „Lecznictwo przyrodnie”.

Dochodzenia karne do l. kr. 158/28 prowadzi Sędzia śledczy Niementowski.

Kłopot z emirem Afganistanu.

Dostojny gość ciągnie ze sobą olbrzymią świtę o wielkich wymaganiach.

Berlin, w styczniu.

(e) Wedle tego co pisał pisma berlińskie, można się spodziewać, że wizyta naszego sprzymierzeńca, króla Afganistanu Amanuhalaha, który wybiera się do Warszawy, sprawi nam wiele kłopotu. Jegomość ten bawi właśnie w Berlinie i władze tutejsze nie wiedzą, gdzie go pomieścić, gdyż Emir przywiózł ze sobą całą swoją liczną rodzinę, składającą się aż z 20 głów.

Są między nimi: jego żona, szwagrowie, teściowie, ciotki, babcie i inni jeszcze powinowaci. W każdym z nich płynie krew królewska, każdy chce być traktowany z należnymi mu honorami. Żaden z tych gości nie będzie się kontentował dwoma lub trzema pokojami, tylko pragnie mieć szereg apartamentów do swego użytku.

Rząd niemiecki miał początkowo zamiar tę całą egzotyczną karawanę umieścić na zamku Bellevue, ale okazało się, że i on jest za mały. Ostatecznie wynajęto od rodziny Hohenzollernów pałac, w którym to całe towarzystwo wraz ze swoją świtą jakoś się pomieści. Ale pytam, co będzie w Warszawie?

KOBIETA W DOMU I SALONIE



- GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM -

Nr. 125

Doatek tygodniowy do Nr. 1397 z dnia 30 stycznia 1918.

POGADANKA.

Lwów, 29. stycznia.

Budzę Was, Miłe Panie! — W korytarzu? Bynajmniej nie złoto różowych snów karnawałowych.

Nie, przeciwnie, zamierzam Was właśnie wyprowadzić przynajmniej na chwilę z różanych mgławic bajki karnawałowej na realny grunt szare, rzeczywistości.

Dziwicie się może, że czynię to ja, która dopiero przed tygodniem na tym samym miejscu uznawałam dobroczynną i legalną władzę króla-karnawału?

Nie cofam się przed wyjaśnieniem. Tak jak cały ustrój świata polega na różnorodności zjawisk, składających się na całokształt życia ogólnego, tak i życie jednostki nie może być jednostronne, aby było pełne i wartościowe.

Każdy więc, a przede wszystkim młodość ma prawo do rozrywki i zabawy, lecz ten udział w dionizyjskiej uczcie życia, nie może i nie powinien nas absorbować bez reszty, nie powinien się odbywać na koszt naszych obowiązków jako członków rodziny, ani jako członków społeczeństwa i obywateli państwa.

I dlatego gdy obecnie sezon karnawałowy schodzi się z okresem przedwyborczym, widzę Was, Miłe Panie, właśnie jako obywatelki państwa.

A przechodząc wobec powagi kwestji do poważnego tonu, muszę niestety stwierdzić, że tego obudzenia bardzo a bardzo potrzeba. Wśród ogółu kobiet polskich bowiem, dotychczas okazuje się przerażający zaprawdę brak zainteresowania kwestją wyborów. Zarówno w sferach inteligentnych, jak w szerokich masach kobiet ze sfer robotniczych, panuje pod tym względem jakaś senna apatia, jakaś mdła obojętność.

Nie ograniczając się do stwierdzenia faktu, spróbujemy odnależć jego przyczyny. Jest ich wiele, ale bodaj czy nie najważniejsze są dwie: Pierwsza to małe uświadomienie na tym punkcie, że kobieta ma nie tylko prawo, ale i święty obowiązek stanąć do urny wyborczej obok mężczyzny, druga to dezorientacja wobec rozproszenia się społeczeństwa na tak liczne frakcje, zwłaszcza zawód, jaki przyniosły ostatnie wybory, które zgromadziły kobiety przeważnie pod znakiem smutnej pamięci ósemki, oraz ówczesne fiasko listy kobiecej.

Ale powiedzmy sobie Miłe Panie, że my z tego mętnego chaosu wyjść musimy. Jeśli bowiem za poprzednich wyborów lista kobieca skupiła tak małą liczbę głosów, mimo, że wysuwała najważniejsze postulaty egzystencji kobiety i dziecka, jeśli dałyśmy się

przeciwnie, wziąć na puste frazesy agitacji ósemkowej, to było to winą nieumiejętności rozróżniania błędnego od prawdziwego w życiu publicznym, oraz braku orientacji, z powodu którego nie zdawałyśmy sobie sprawy z siły, jaką przedstawiać możemy.

A przecież winnyśmy sobie uświadomić, że jeśli byśmy umiały skupić się przy programie, który uważamy za dobry, to wobec naszej przewagi liczebnej byłybyśmy czynnikami rozstrzygającym, z którymi by się liczyć poważnie musiano.

Niestety jednak od ostatnich wyborów niczegośmy się nie nauczyły, zapomniałyśmy poprostu sprawę i dlatego dziś nie jesteśmy silniejsze, niż byłyśmy wówczas. I dlatego to nie możemy dziś stworzyć samostanowienia listy kobiecej, która by nam dawała rękojmię, że wprowadzimy do przyszłych ciał ustawodawczych dostateczną liczbę naszych reprezentantek, któreby przede wszystkim broniły naszych, kobiecych interesów.

Jest to zło, na które dziś rady niema. W chwili obecnej możemy sobie co najwyżej postanowić ocknąć się z bierności tak aby następne wybory zastały nas już przygotowane i silne, bo we wszystkich dziedzinach życia świat tylko z siłą się liczy.

Niemniej i obecnie nie wolno nam rąk opuścić, nie wolno w kampanji wyborczej ograniczyć się do roli widza. Jesteśmy bowiem nie tylko kobietami, ale także obywatelkami państwa i strażniczkami rodziny. Winnyśmy więc wobec tej rodziny spełnić swój obowiązek według naszej najlepszej wiedzy i woli.

Jeśli zatem nie mamy własnej listy kobiecej, to winnyśmy się skupić przy tej liście, która zapewni najlepsze warunki rozwoju państwa i najlepsze warunki bytu rodziny. I sądzę, że jeśli sobie to uświadomimy, to nie trudno już będzie znaleźć nam drogę, po której iść nam należy.

Doświadczenia ostatnich lat powinny nas być nauczyć odróżniać błędną od pożytecznej pracy gospodarczej. I dziś widzimy, że wszyscy obywatele, umiający myśleć trzeźwo i realnie, wyrzekają się zgubnego partyjnictwa skupiają się na platformie interesów gospodarczych. Zachowawcze sfery ziemiańskie, jak niemniej sfery przemysłowe i handlowe, inteligencja pracująca, bez względu na różnice klasowe, opowiedziały się za Bezpartyjnym Blokiem współpracy z rządem Marszałka Piłsudskiego. Decyzja ta jest rezultatem i stwierdzeniem, że ubiegłe półtora roku po przewrocie majowym daje faktyczną rękojmię zastąpienia

przez obecny rząd szkodliwego rozpolitykowania, polityką gospodarczą, zmierzającą do podniesienia ekonomicznego Polski, co jest równoznaczne z polepszeniem bytu ekonomicznego ogółu obywateli.

Dotychczas już osiągnięte przez rząd obecny rezultaty pozytywne, jak uzyskanie pożyczki zagranicznej, podniesienie produkcji rolnej, tworzenie dogodnych kredytów dla przemysłu, handlu i rzemiosła, umocniły stanowisko Polski na zewnątrz i sprowadziły znaczne polepszenie stosunków wewnętrznych. I jest rzeczą pewną, że jeśli rządowi temu stworzy się przez zapewnienie należytej większości parlamentarnej korzystne warunki dalszej pracy, to zwiększona zamożność ogółu zasili wdatniej skarb państwa, co pozwoli w dalszej konsekwencji także na poprawę bytu pracowników państwowych i ludności robotniczej, tak, że wszystkie stany i klasy społeczne wyjdą z obecnej oplakanej opresji finansowej.

Temi względami kierował się też komitet wyborczy kobiet polskich, opowiadając się za poparciem listy rządowej. I ten wzgląd powinien kierować Wami Wszystkimi, Miłe Czytelniczki, gdy staniecie do urny wyborczej.

Pamiętajcie, że my kobiety, niezaangażowane tak jak mężczyźni w walkach politycznych, jeśli pójdziemy solidarnie do urny, możemy przeważać szalę, możemy naprawić zło, spowodowane rozbięciem się głosów polskich na kilkanaście list. A jeśli to uczynimy, to nie tylko zapewnimy zwycięstwo idei spokojnej, produktywnej pracy gospodarczej, ale nadto zwłaszcza tu na kresach, na wzór Zofji Chrzanowskiej, ocalimy zagrożoną przez żywioły destrukcyjne twierdzę polskości.

Przypominam Wam na koniec Miłe Panie, że w dniu dzisiejszym o godz. 5.30 odbędzie się w ratuszu wiec przedwyborczy kobiet polskich, na który każda z Was stawić się powinna.

J. P.

7 dziedzin mody.

Piękną e uczesana główka.

Wiedeń, w styczniu.

Odbił się tu niedawno wielki międzynarodowy kongres fryzjerów, na



Trzy fryzury balowe, które na kongresie fryzjerskim otrzymały pierwsze nagrody.

którym miała zapasnąć decyzja, jaki na przyszłość los czeka fryzurę chłopięcą, względnie zaś modę krótkich włosów.

A na marginesie tej wiadomości zanotować należy, że o ile Paryż przoduje w zakresie sztuki fryzjerskiej i galanterijnej, zaś Londyn w kostjumach taillen



1) Toaleta balowa z białej guzy, haftowana strasami. 2) Kostjum do sportów zimowych z popielatej diersa.



1) Płaszcz przejściowy z białej kasy z kołnierzem z srebrnych lisów. 2) Suknia wizytowa z krepki chińskiej koloru beige. 3) Kostjum narciarski z dreisa angora w kolorze białym z przybraniem popielatym.

kresie sztuki fryzjerskiej prym wiedzie od lat już wielu zdezonizowana obecnie na innych polach stolica naddunajska.

W tym zakresie, zwłaszcza w latach ostatnich Wiedeń wyszedł zwycięsko w zapasach z Paryżem, który olśniony genialnością słynnego Antoineta, nie założył w odpowiednie chwili swego weta przeciw wprowadzeniu gładkich, kujących fryzur chłopców, przeistaczających kobietę w jakąś bezpłodną, pozbawioną wszelkiej kobiecości istotę.



1) Toaleta balowa z czarnego veloursu metalique przybrana strasami. 2) Suknia z lamy złotej z wielką różą na ramieniu.

Natomiast Wiedeń odrazu wydał bój tej nowej modzie, tak, że na tym gruncie ona właściwie nigdy się nie przyjęła.

Gdy Paryż spostrzegł swą pomyłkę, było już zapóźno. Wskutek tego wpadł w drugą ostateczność. Krótko przyszywane główki pań, zwłaszcza na występy towarzyskie wymagały koniecznie kobiecego przeistoczenia. Nastąpić ono mogło tylko przez dodanie fałszywych uzupełnień, peruczek, postyszów itp. Ten środek zaradczy jest jednak w każdym razie tylko połowiczny, bo wprawdzie pozornie wraca kobiecie jej właściwy wdzięk, lecz rzeczywistość tylko pozornie. Trudno bowiem twierdzić, żeby peruka wywie-

rała na mężczyznę ten urok, jaki mają dla niego piękne włosy naturalne. Przeciwnie, nierzadko nawet najkunsztowniejsza budzi w nim instynktową odrazę.

Odczuły to instynktem niewieściom Wiedeni, a instynktowi temu byli również posłuszni ich fryzjerzy. Bo nie uloga przecież waleńkości mimo wszy-



Elegancki płaszcz z aksamitu bleu mariue, przybrany popielatym barankiem astrachanowym. Zwraca uwagę nowe aranżowanie bocznych fałdów.

stkich zaprzeczeń i feminizmów, że kobieta strojąc się, zawsze przedewszystkiem pragnie się podobać mężczyźnie lub mężczyznom.

Tak więc dzięki umiarkowaniu i dobremu smakowi wiedeńskiej sztuki fryzjerskiej gros Wiedenek, hołdując modzie obciętych włosów, zachowały jednak tyle z ich długości, że można je zawsze ufrizować twarzowo czy to w kunsztowne ondulacje, czy w najmniej kunsztowne loczki.

Na międzynarodowym kongresie fryzjerskim ta tendencja odniosła zwycięstwo. Postanowiono nadal zachować ścinanie włosów, ale do granic pozwalających na ołoczenie twarzyczki ko-

biecej ramka pięknej fryzury, obiegającej w estetycznych liniach czoło i główkę.

Stwierdzono przytem, że umiejętna ondulacja i loczki dopiero dobywają z włosów kobiecych całe bogactwo refleksów i połysków, do jakich są zdolne, mało wy natomiast prosty włos odbiera kobiecie conajmniej połowę jej urody.

Aprobowano również sztuczne barwienie włosów henną, która nie tylko daje wszystkie pożądane odcienie i

pełności połysk włosów, ale nadto wpływa korzystnie na ich porost. Natomiast przestrzegano przeciw używaniu wody utlenionej, co zwłaszcza w zastosowaniu nieumiejętnem może mieć fatalne skutki.

Zatem w rezultacie obowiązują następujące reguły: Ondulacja, o ile możliwości trwała, farbowanie henną, bujna, falista fryzura przy krótkich włosach przy jak najszerszem uwzględnieniu indywidualnego typu kobiecego.

Mimi.

Ze spraw kobiecych.

Kobiety między sobą.

PRELEKCJA SŁYNNEJ AUTORKI DUŃSKIEJ KARIN MICHAELIS.

Lwów, 29. stycznia.

Trzeba przyznać głośnej autorce duńskiej, która obecnie urządza w całej Europie konferencje w sprawach kobiecych, że nie tylko umie pisać, ale i mówić.

Ma ona zaiste rzadkie zalety jako prelegentka. Dobra dykcja, ciepłe zabarwienie głosu, ożywienie i temperament, łatwość przerzucania się z powagi w ton żartobliwy, utrzymują audytorjum w napięciu uwagi i nieśląbaczem zainteresowaniu.

Gdy dodamy do tego śmiałe ujęcie tematu i umiejętność utrzymania się na wąskiej nieraz krawędzi między jeszcze dozwolonem a już niedopuszczalnem, to nie dziwnego, że Karin Michaelis wywiera pewien sugestywny wpływ na swoje audytorjum i jak długo mówi, wywody wyglądają wprost rewelacyjnie.

Wykluczenie mężczyzn od udziału w piątkowej prelekcji zaostrzyło jeszcze bardziej zainteresowanie kobiet, a ściślej mówiąc, przeważnie młodych panien. Słynna autorka na wstępie zresztą zastrzegła się, że to wykluczenie nastąpiło nie dlatego, aby ona sama była wrogo usposobiona dla rodzaju męskiego, albo pragnęła tak usposobić swoje słuchaczki, ale jedynie w tym celu, abyśmy mogły bez zewnątrz porozawiać o kwestiach, związanych z życiem miłosnem kobiety.

W krótkich słowach zasadnicza linja jej poglądów w tej mierze streżcza się w następującym aksjomacie: „Kobieta jest pokrzywdzona przez stosunki społeczne, nie pozwalające jej na życie według praw natury i spełnienie swej misji życiowej, to jest macierzyństwa.

W tym ramach pomieszcza Karin Michaelis wszystkie niedole kobiecego życia. Przepracowane robotnice w fabrykach wydające na świat dzieci chore, niemożność zapewnienia dzieciom higienicznych warunków życia, opuszczenie przez społeczeństwo matek niezamężnej, a wreszcie przewagę liczebną kobiet, wskutek której znaczną ich liczbą nie może reflektować na zamążpójście.

Karin Michaelis podziela stanowisko feministek amerykańskich, że kobieta ma prawo chronić się przed macierzyństwem, o ile go nie pragnie, lub o ile warunki życia nie pozwalają jej na urodzenie i wychowanie dzieci zdrowych. Uważa, że państwo powinno przyjść z pomocą matkom niezamężnym, aby mogły dziecko należycie wychować. Przyznaje nadto kobiecie niezamężnej prawo do macierzyństwa wówczas, gdy posiada był niezależny może to dziecko utrzymać.

Ale prelegentka stwierdza, że jednak wobec mniejszej liczby mężczyzn nawet wyżej przytoczony liberalizm nie zapewni ogółowi kobiet naturalnego wyżycia się seksualnego. I tu schodzi do tych śliskich regionów, kryjących

się wstydliwie przed światłem jawności, do zbroczeń patologicznych, kolidujących nawet niekiedy z kodeksem prawnym.

Przeszrzega przed nimi i boleje nad dotkniętymi, nie polepiając ich w swem rozumieniu życia.

I innego stanowiska wobec tych smutnych zjawisk zająć nie można — jeśli jednak tym zgrzytliwym akordem kończy się prelekcja, to publiczność otrząsnawszy się z sugestywnego wpływu prelegentki, spostrzega się jednak, że i słynna autorka duńska nie znalazła takich słów zaklęcia, któreby dopomogły do rozwiązania tych bolesnych zagadnień społecznych i wyrównały krzywdę życia kobiecego i że to, na co w teorii każdy rozumny człowiek zgodzić się musi, w praktyce nie jest do przeprowadzenia.

J. P.

Ochrzczenie czterema wodami.

Belgrad, w styczniu.

(e) Jak wiadomo z depesz odbył się onegdaj uroczysty chrzest drugiego syna królewskiej pary jugosłowiańskiej. Obecni byli członkowie rodziny królewskiej m. i. królowa Marja Rumuńska i ks. Helena, dalej była królowa grecka oraz dostojnicy państwa. Ojcem chrzestnym królewicza był król Jerzy Angielski, którego reprezentował poseł Kennard. Królewiczowi nadano imię Tomisław, które jest imieniem pierwszego króla chorwackiego, koronowanego w roku 925. Do Sakramentu Chrztu użyto mieszanej wody Dunaju, Sarv. Wardaru i Adriatyku.

Radkałny środek NA KASZEL



Tak określają lekarze „KAISERA” Karmelki Piersiowe z 3 Jodłami.

Używajcie również tego wspaniałego rodu a. Miliony ludzi stosują go przy kaszlu, chrypcie, katarze piersi, zaflegmieniach krtuszu, kokielszu, jak również przed w przebiegu u. 15 00' świadectw lekarzy i osób pytanych. Do nabycia: Lwów: Składy: Apteki: Mag. A. Aszkenazy, Mag. B. i s r Mag. W. Dobrzański, Mag. M. Et in er Mag. K. Kaja a nowicz, Mag. M. berlaender, Mag. Dr. J. Pilewski, Mag. S. Se e nb ch, Ma r. Dr. S. Stenzel, Mag. O. Tenenbaum, Mag. Ka im' er Zygmun owicz Drogo e: Mag. Bin m Bieiberg, Mag. Fred u sternberg

Z les enie 'ofo 'wnwa. Apteka: Mag. A. Br un ten

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ANITRA krem idealnie udelikatnia, ma tuje cere. — Niezbędny środek toaletowy w każdym domu. — Konieczny po gołeniu. — **KREM LANOLINOWY** znakomicie udelikatnia ręce.

Zadać wszędzie.

LABORATORJUM ST. GÓRSKI, WARSZAWA.

Prezenty ślubne i okolicznościowe

najtaniej kupisz u firmy

S. A. ROPSCHITZ

Lwów, Sykstuska 16.

BEZ PIENIĘDZY!

z goty, lecz na dogodnie raty i po cenie — sprzedaje towary białe i sukienne i jak si firma

S. I. CZYSZ Lwów, Kazimierzowska 7. (dom własny).

Do sprzedania kopalnia węgla kamiennego

z ręczną cegielnią i olbrzymimi zapasami gliny do wyrobu wyborowej cegły. Wiadomość Inż. Fr. DROBIAK, KRAKÓW, ul. KOŚCIUSZKI 56.

VENUS

Prezerwatwy przezroczyste bardzo cenne, niedoścignione w gatunku. Marka patentowana na całym świecie. Wystrzegać się naśladowców. Do nabycia wszędzie

Gramofony

na raty po cenach gotówkowych w wielkim wyborze sprzedaje tylko znana firma

„ECHO“, Lwów, Sykstuska 24. tel. 27-81.

Humor.



JEST RADA.
Doktor zabronił mi tańczyć.
— To zmieni doktora, moja droga.

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadstano 35 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekono-

Inserujecie w GAZECIE PORANNEJ

NERWOL

Chemika D-ra FRANZOSA, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) na

Reumatyzm

klucie z powodu przeziębienia, na postrzał, ischias i t. p.

Żądać w aptekach.

Wyrób i główna sprzedaż Apteka Mikolascha, Lwów, Kopernika 1.

Niemasz, jak

PUDER, MYDŁO I KREM „BEBE SZOFMANA“, oświadczają jednogłośnie lekarze specjaliści a uszerek.

Od 25 lat stosujemy te jedyne pod względem swej jakości, prawdziwe i konkurencyjne środki do pielęgnowania ciała k nie owla

Specjalistka chorób skórnych i wenerycznych, b. sekund. Państw. Szpitala Powojskowego

Dr. FRISCH SAWICKA

Specjalistka chorób płuc, serca i żołądka

Dr. FELIKS HAHN

Gródecka 46. Prześwietl. Roentgenem.



Pielegnujcie piękność, tak jak pielegnujecie zdrowie; twarz Wasza est tak delikatna, że ją alezy ochraniać.

KREM SIMON'A

sporządzany wypróbowanym systemem, lecz wszelkie nedomgania skóry czyni ją gładką, mięką i delikatną. Nadaje on cerze białość i świeżość i zapobiega tworzeniu się zmarszczek.

Crème, Poudre & Savon Simon, PARIS.

miczny itd.) 50 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 60 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje 12 gr., prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub

PERSONAL POSZUKIWANY!

Większe przedsiębiorstwo poszukuje do:

DZIAŁU DAMSKIEGO zdolnego i rutynowanego sprzedawcy lub sprzedawczynię z długoletnią praktyką, nadającego się do samodzielnego kierowania oddziałem.

Do KONFEKCJI MĘSKIEJ zdolnego i rutynowanego sprzedawcy z długoletnią praktyką.

Do DZIAŁU TEKSTYLNEGO bardzo zdolnego i rutynowanego sprzedawcy z długoletnią praktyką.

Zgłoszenia pod: A. S. do biura dzienników i ogłoszeń Brücka, Lwów, Kościuszki 2.

Nawozy sztuczne

NAJNIŻSZE CENY NAJDŁUŻSZY KREDYT

„TERRA“

Lwów, ul. Akademicka 24. Telefon 33-70.

Żądać ofert.

BIURO INŻYNIERSKIE DLA URZĄDZEŃ FABRYCZNYCH „AREOS“

Ska z ogr. por. Lwów, ul. Sykstuska 46. Telefon 16—57.

Wykonnie: kompletne urządzenia zakładów przemysłowych i gospodarskich, jak młyny, tartaki, gorzelnie i t. p.

Dostarcza: wszelkiego rodzaju młynów, obrabiarek do metali i drzewa, pomp, dźwigni i transmisji technicznych.

FABRYKA MASZYN CEGLANSKICH R. RAUPACH

Katowice, Warnsdorf, Görlitz.

dostarcza:

maszyny o światowej sławie dla wszystkich dziedzin przemysłu ceglarskiego.

Wyłączna reprezentacja:

Mastalski i Kondratowski

Biuro inżynierskie i składy materiałów budowlanych

Lwów, ul. 3. Maja 2. Tel. 2-67.

Dostawy cementu, wapna, gipsu, kafli, płytek posadzkowych i ściennych, oraz urządzeń sanitarnych.

BÓL GŁOWY I WYCZERPANIE

oraz zaburzenia żołądkowe, dolegliwości wątroby, nerek, kamienie żółciowe, reumatyzm, artretyzm, cierpienia hemoroidalne są spowodowane przeważnie złą przemianą materji i zanieczyszczeniem krwi w organizmie ludzkim.

ZIOŁA Z GÓR HARGU D-ra LAUERA sprzyjają dobrej przemianie materji, pobudzają trawienie, oczyszczają krew, a przede wszystkim uzdrawiają żołądek i powodują regularne działanie wątroby i nerek, oraz usuwają obstrukcję.

ZIOŁA Z GÓR HARGU D-ra LAUERA usuwają z organizmu zbyteczne nieużytki oraz przeciwdziałają tworzeniu się osadów, następstwem których jest reumatyzm i artretyzm.

ZIOŁA Z GÓR HARGU D-ra LAUERA usuwają i zapobiegają tworzeniu się kamieni żółciowych oraz łagodzą cierpienia hemoroidalne.

Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. 5600-30

przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt), tekstowe na 4 łamy (szpalty).

PRENUMERATA miesięczna

Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową zł. 5.50

Bez dostawy zł. 4.50

Za granicą zł. 7.00